

บันทึก

เรื่อง หรือปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙
(การแต่งตั้งบุคคลอื่นซึ่งมิใช่กรรมการของสมาคมผู้ส่งออกดอกกล้วยไม้
เป็นผู้แทนของสมาคมฯ)

กระทรวงพาณิชย์ ได้มีหนังสือ ที่ พณ.๐๔๐๖/๒๑๕๐ ลงวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๒๔ ขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ โดยมีข้อเท็จจริงว่า กระทรวงพาณิชย์ได้รับแจ้งจากกรมการค้าภายในว่า สมาคมผู้ส่งออกดอกกล้วยไม้ดำเนินการฝ่าฝืนมาตรา ๒๒ (๙)^๑แห่งพระราชบัญญัติสมาคมการค้า ฯลฯ เพราะแต่งตั้งบุคคลอื่นซึ่งมิใช่กรรมการของสมาคมฯ เป็นผู้แทนของสมาคมฯ จำนวน ๒ คน ในจำนวนผู้แทนทั้งหมดของสมาคม รวม ๗ คน เข้าร่วมประชุมในคณะกรรมการร่วมจัดระเบียบการส่งออกดอกกล้วยไม้ไทย ซึ่งกรรมการต่างประเทศได้จัดตั้งขึ้น กรมการค้าภายในได้แจ้งให้กรมการค้าต่างประเทศมีหนังสือให้ทางสมาคมฯ เปลี่ยนผู้แทนเสียใหม่ให้ถูกต้องแต่สมาคมฯ มีความเห็นขัดแย้งในข้อกฎหมายว่า การแต่งตั้งผู้แทนของสมาคมฯ ทั้ง ๗ คนนั้นถูกต้องตามกฎหมายแล้ว โดยที่ผู้แทนทั้ง ๗ คนมิได้ดำเนินการในหน้าที่กรรมการ เพราะกิจการของคณะกรรมการร่วมฯ มิใช่กิจการของสมาคมฯ จึงไม่ขัดต่อพระราชบัญญัติสมาคมการค้า ฯลฯ และต่อมาภายหลังสมาคมฯ ได้ถอนผู้แทนทั้งหมดออกจากคณะกรรมการร่วมฯ ฯลฯ กรมการค้าภายในได้เชิญกรรมการของสมาคมฯ มาปรึกษาหารือเพื่อหาทางยุติกรณีพิพาทสมาคมฯ ยืนยันในความเห็นของตน และขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาวินิจฉัยข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายทั้งหมดที่สมาคมฯ ได้ดำเนินการไปแล้ว และยืนยันที่จะปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๕) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวและได้ฟังคำชี้แจงเพิ่มเติมจากผู้แทนกระทรวงพาณิชย์ (กรมการค้าภายใน และกรมการค้าต่างประเทศ) แล้ว มีความเห็นดังต่อไปนี้

การที่สมาคมผู้ส่งออกดอกกล้วยไม้แต่งตั้งบุคคลอื่นซึ่งมิใช่กรรมการของสมาคมฯ เป็นผู้แทนของสมาคมฯ ในคณะกรรมการร่วมจัดระเบียบการส่งออกดอกกล้วยไม้ไทยนั้น ยังถือไม่ได้ว่าสมาคมฯ ให้อภัยยอมให้บุคคลอื่นซึ่งมิใช่กรรมการดำเนินการในหน้าที่ของกรรมการอันเป็นการฝ่าฝืน มาตรา ๒๒ (๙) แห่งพระราชบัญญัติสมาคมการค้า ฯลฯ

^๑ มาตรา ๒๒ ห้ามมิให้สมาคมการค้ากระทำการใด ๆ ดังต่อไปนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

(๙) ให้อภัยยอมให้บุคคลอื่นซึ่งมิใช่กรรมการดำเนินการในหน้าที่ของกรรมการ

ฯลฯ

ฯลฯ

คำว่า “กิจการในหน้าที่ของกรรมการ” ตามมาตรา ๒๒ (๙) แห่งพระราชบัญญัติสมาคมการค้า ฯลฯ นั้น หมายความว่าบรรดากิจการของสมาคมอันปรากฏอยู่ในข้อบังคับของสมาคมผู้ส่งออกดอกกล้วยไม้ไทย ข้อ ๔^๒ เท่านั้น แต่กิจการของคณะกรรมการร่วมฯ ตามนัยคำสั่งกรรมการค้าต่างประเทศ ที่ ๑๙๕/๒๕๒๓ นั้น เป็นกิจการในหน้าที่ของกระทรวงพาณิชย์ตามมาตรา ๕^๓ และมาตรา ๗^๔ แห่งพระราชบัญญัติการส่งออกป็นอกและการนำเข้าใน

^๒ ข้อ ๔ วัตถุประสงค์ของสมาคม สมาคมนีมีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

(๑) ส่งเสริมการประกอบวิสาหกิจประเภทที่เกี่ยวกับการส่งออกดอกกล้วยไม้ไปจำหน่ายต่างประเทศ

(๒) สนับสนุนและช่วยเหลือสมาชิก แก่ไขอุปสรรคข้อขัดข้องต่าง ๆ รวมทั้งเจรจาทำความตกลงกับบุคคลภายนอกเพื่อประโยชน์ร่วมมือกันในการประกอบวิสาหกิจของสมาชิก สอดส่องและติดตามความเคลื่อนไหวของตลาดการค้ากล้วยไม้ทั้งภายในและภายนอกประเทศ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่การประกอบธุรกิจการค้าอุตสาหกรรมการเงิน หรือเศรษฐกิจ

(๓) ประสานความสัมพันธ์ และแลกเปลี่ยนความรู้ความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ในทางวิชาการ ข่าวสารการค้า ตลอดจนทำการวิจัยเกี่ยวกับดอกกล้วยไม้ส่งต่างประเทศ

(๔) ขอสิทธิ หรือเอกสาร หรือขอทราบข้อความต่าง ๆ จากสมาชิกเกี่ยวกับการดำเนินการส่งออกดอกกล้วยไม้ภายในและภายนอกประเทศ ทั้งนี้ ด้วยความยินยอมของสมาชิก

(๕) ส่งเสริมคุณภาพดอกกล้วยไม้ที่สมาชิกเป็นผู้ผลิต หรือจำหน่ายให้เข้าสู่มาตรฐานที่ดี ตลอดจนวิจัยและปรับปรุงการผลิตและการค้าให้ได้ผลดียิ่งขึ้น

(๖) ร่วมมือกับรัฐบาลในการส่งเสริมการปลูกดอกกล้วยไม้ให้อยู่ในมาตรฐานที่ดี สอดคล้องกับนโยบายของทางราชการ

(๗) ส่งเสริมการผลิตเพื่อให้ได้ดอกกล้วยไม้มีปริมาณเพียงพอแก่ความต้องการของตลาดทั้งภายในและภายนอกประเทศ

(๘) ทำความตกลง หรือวางระเบียบให้แก่สมาชิกปฏิบัติ หรือจัดการปฏิบัติเพื่อการประกอบวิสาหกิจของสมาชิกได้ดำเนินการไปด้วยความเรียบร้อย

(๙) ส่งเสริมพละการ กิจา และจัดงานบันเทิงเป็นครั้งคราว

(๑๐) ประนีประนอมข้อพิพาทระหว่างสมาชิก หรือระหว่างสมาชิกกับบุคคลภายนอกในการประกอบวิสาหกิจ

(๑๑) ให้ความอนุเคราะห์แก่สมาชิกในด้านงานสวัสดิการ เท่าที่ไม่เป็นการต้องห้าม มาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙

(๑๒) ไม่ประกอบกิจการค้า หรือไม่ดำเนินการทางการเมืองอย่างใดทั้งสิ้น

^๓ มาตรา ๕ ในกรณีที่จำเป็นหรือสมควรเพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สาธารณประโยชน์ การสาธารณสุข ความมั่นคงของประเทศ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเพื่อประโยชน์อื่นใดของรัฐ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ โดยอนุมัติของคณะรัฐมนตรีมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษาในเรื่องหนึ่งเรื่องใด ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดสินค้าใดให้เป็นสินค้าที่ต้องห้ามในการส่งออกหรือในการนำเข้า

(๒) กำหนดสินค้าใดให้เป็นสินค้าที่ต้องขออนุญาตในการส่งออกหรือในการนำเข้า

(๓) กำหนดประเภท ชนิด คุณภาพ มาตรฐาน จำนวน ปริมาตร ขนาดน้ำหนัก ราคา ชื่อที่ใช้ในทางการค้า ตรา เครื่องหมายการค้า ถิ่นกำเนิด สำหรับสินค้าที่ส่งออกหรือนำเข้า ตลอดจนกำหนดประเทศที่ส่งไปหรือประเทศที่ส่งมาซึ่งสินค้าดังกล่าว

ราชอาณาจักรซึ่งสินค้าบางอย่าง พ.ศ. ๒๕๒๒ และตามพระราชกฤษฎีกาควบคุมการส่งออกป็น
นอกราชอาณาจักรซึ่งสินค้าบางอย่าง (ฉบับที่ ๔๗) พ.ศ. ๒๕๒๑ ดังนั้นการแต่งตั้งผู้แทนไปร่วม
ประชุมในคณะกรรมการร่วมฯ ดังกล่าว จึงถือได้ว่าเป็นการไปช่วยราชการของกระทรวงพาณิชย์
และมีใช่เป็นการไปดำเนินการในหน้าที่ของกรรมการสมาคมผู้ส่งออกดอกกล้วยไม้ไทยสามารถ
แต่งตั้งบุคคลอื่นซึ่งมิใช่กรรมการของสมาคมเป็นผู้แทนสมาคมฯ เข้าร่วมประชุมในคณะกรรมการ
ร่วมจัดระเบียบการส่งออกดอกกล้วยไม้ได้โดยไม่เป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๒๒ (๙) แห่ง
พระราชบัญญัติสมาคมการค้า ฯลฯ

(ลงชื่อ) อมร จันทรมบูรณ์

(นายอมร จันทรมบูรณ์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มิถุนายน ๒๕๒๔

(๔) กำหนดประเภทและชนิดของสินค้าที่จะต้องเสียค่าธรรมเนียมพิเศษในการส่งออกหรือ
ในการนำเข้า

(๕) กำหนดให้สินค้าใดที่ส่งออกหรือนำเข้าเป็นสินค้าที่ต้องมีหนังสือรับรองถิ่นกำเนิด
สินค้า หนังสือรับรองคุณภาพสินค้า หรือหนังสือรับรองอื่นใดตามความตกลงหรือประเพณีทางการค้าระหว่าง
ประเทศ

(๖) กำหนดมาตรการอื่นใดเพื่อประโยชน์ในการจัดระเบียบในการส่งออกหรือการนำเข้า
ตามพระราชบัญญัตินี้

การแก้ไขเพิ่มเติม หรือยกเลิกประกาศตามมาตรานี้ ให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับ
โดยอนุโลม

“ มาตรา ๗ เมื่อได้มีประกาศกำหนดสินค้าใดให้เป็นสินค้าที่ต้องขออนุญาตในการส่งออก
หรือในการนำเข้าตามมาตรา ๕ (๒) แล้ว ห้ามมิให้ผู้ใดส่งออกหรือนำเข้าซึ่งสินค้านั้น เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาต
จากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ หรือผู้ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์มอบหมาย

การขออนุญาตและการอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดใน
กฎกระทรวง